

læse sin egen Udtalelse fra 1ste Behandling, saa vil han kunne se, at han vil have den ført væk. Om han vil have den kørt væk eller smidt væk, ved jeg ikke. Men dette, at den skal føres væk, lader jeg helt ude af Betragtning, for det er noget, som man ellers ikke bruger. Har man først faaet den løsnet, lader man den ligge i Undergrunden. Jeg giver, som sagt, det ærede Medlem Lov til at regne med meget beskedne Tal, og jeg frygter for, at han vil sige om den Arbejder, som skal kulegrave i en Alens Dybde og en Alens Bredde for 10—15 Øre pr. løbende Favne, at det er en Sulteløn. Lad mig ogsaa regne med 10 Øre, hvad der er en meget beskedent Sum, men det kan jo være, at naar det her falder sammen med de Herrer's egne Projekter, at de da ikke ville tale saa meget som ellers om Sulteløn. Disse Arbejdere ville dog kun faa en ret beskedent Dagløn; det skal være en ganske rask og udholdende Arbejder, som ved dette Arbejde efter den Beregning, jeg gjorde, skal kunne tjene sig blot en beskedent Dagløn . . . (Afbrudelser: Det kan han slet ikke.) . . . Naa, saa bliver det endnu værre. Men det tillader jeg mig dog at tro, at han kan, naar han blot er en nogenlunde rask Mand. Det beror nemlig noget paa, hvorledes Alen er. Jeg har selv været med til at grave adskillige Favne, saa noget Kendskab har jeg dertil. Lad mig da sige 10 eller 20 Øre. Dersom jeg siger 20 Øre pr. løbende Favne, vil enhver Tønde Land, som saaledes omkalfatres for at kunne blive, som det ærede Medlem siger, at den skal være, blive meget dyr. Men det er dog ikke gjort dermed, for der skal Mergel og meget andet til, for at man kan faa den kultiveret. Men selv om man ogsaa kun regner med 10 Øre, vil enhver Tønde Land komme til at staa enhver Arbejder ude paa Heden — enten ham eller Staten, det er ligegyldigt — i ca. 700 Kr., og man maa jo regne med, at han i Indkøb giver 50 Kr. pr. Td. Land. Men en saadan Kapital er saadan Jord ikke værd. Det er aldeles hen i Vejret, saaledes som det ærede Medlem har taget paa den Sag og en aldeles vild Spekulation. Hvis man prøver paa at gennemføre Sagen, som det ærede Medlem har foreslaaet, gør man ikke Hedeboerne nogen som helst Gavn. Men det er jo muligvis heller ikke Hedeopdyrkning, man tilsigter, men kun Socialister, man vil opdyrke. Det er i ethvert Tilfælde ikke muligt at opdyrke Heden paa denne Maade, det vil hverken være

til Gavn for vedkommende Hededyrker eller for Landet i dets Helhed.

Jeg vil derfor gøre den Bemærkning overfor de ærede Medlemmer for Københavns Amts 2den Valgkreds og Københavns 10de Valgkreds, at de ikke gavne Hededyrkingen ved at stille saadanne Projekter op. Vil man endelig kultivere Heden paa en god, sund og naturlig Maade, skal man lægge alle Sejl til og saa se at faa disse Strækninger saa vidt muligt gennempløjede af et Jernbanenet. Enhver ved, at man faar ikke Jernbane til hver en Dør derovre, dertil ligge Ejendommene alt for spredte, men lad os dog faa Jernbaner ud paa Hedestrogene, saa at man kan tilføre dem billigt Materiale under deres Arbejde for Opdyrkingen. Dette vil være en Hjælp for dem. Og endnu et. Saaledes som Forholdene nu ere, maa de, der bo der, for alle Varer, de bruge, betale mere end andre Steder, paa Grund af den dyre Transport. Men ikke nok dermed. De maa ogsaa betale mere for at faa deres Varer sendt bort. Alt dette gør, at Vilkaarene ere saa uheldige og uholdbare, at jeg tror, at man maa gøre noget for Hedeopdyrkerne i Jylland, navnlig ogsaa ved, at Staten tager ind under sig den Hedejord, som det er en Ulykke for Folk at komme til at bo paa. Thi der, hvor man dyrker det elendige Sand, som aldrig kan blive rentabelt, betragter jeg den Kapital, som anvendes derpaa, som tabt baade for den enkelte og for Samfundet. Jeg indrømmer, at dette maaske er et lidt for stærkt Udtryk, for er Jorden en Gang dyrket, saa er den jo altid lidt bedre, egner sig dog altid noget bedre til Plante-kultur, men det, som det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds stillede i Udsigt gennem sin Beregning er lige saa vildt som den Opfattelse, det ærede Medlems Partiorgan havde faaet forleden af det ærede Medlems Udtalelser, da han omtalte nogle Stablinger af Tørv, som Svinene bleve strøede med, og som senere bleve brændte. Det var en Misforstaaelse, og jeg ser, at det ærede Medlem ikke har sagt det, men hans Opfattelse af dette Spørgsmaal er egentlig lige saa grundurigtig, naar man tager Hensyn til, hvad det er værd, og hvad der kan betale sig.

Maa jeg til Slutning gøre en Bemærkning med Hensyn til de Udtalelser, der ere faldne angaaende Malkesagen. Jeg tror, at det ærede Medlem for Hornslet (Kristiansen) havde Ret, naar han i For-gaars udtalte, at den Malkemetode, som Hegelund havde gjort sig til Talsmand for, og som Staten havde understøttet saa